

Bildande av naturreservatet Ingaryd i Jönköpings kommun

Beslut

Länstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808, MB) området Ingaryd, som det avgränsas på bifogad karta (bilaga 1a) och med de gränser som slutligen utmärks i fält, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Länstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ MB samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., att nedan angivna föreskrifter ska gälla för reservatet (se **Reservatsföreskrifter**).

Länstyrelsen fastställer, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., de mål och riktlinjer för områdets långsiktiga vård som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 2).

Inom naturreservatet finns ett naturminne, en större ek med riksregisternummer F 2. Eken omfattas av reservatsföreskrifterna med förbud mot skogsavverkning m.m. Länstyrelsens beslut om skydd av naturminne den 6 februari 1926 upphör att gälla i och med att beslutet om bildande av reservatet vinner laga kraft.

Syftet med reservatet

Syftet med reservatet är att:

- bevara biologisk mångfald knuten till naturskogsartad barrblandskog, ädellövskog samt ett odlingslandskap med alléer, skyddsvärda träd och lövträdshagmark.
- vårda och bevara barrblandskog, ädellövskog samt ett odlingslandskap med alléer, skyddsvärda träd och lövträdshagmark.
- ge möjlighet till naturupplevelser inom ramen för bevarandet av naturvärdena.

Uppgifter om naturreservatet

Administrativa data

Namn	Ingaryd
Beslut om Natura 2000	nej
Kommun	Jönköping
Socken	Rogberga
Lägesbeskrivning	ca 2,5 km sydöst om Rogberga kyrka
Fastigheter	del av Ingaryd 1:1
Fastighetsägarkategori	förening
Gräns	Enligt karta, bilaga 1a. Gränsen är delvis inmätt av Lantmäteriet.
Areal	52 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län

Beskrivning av området

Ingaryd är en gammal gård med både skogsmark och jordbruksmark. Reservatet utgörs till största delen av skogsmark.

Den naturskogsartade barrskogen domineras av gran som är bortåt hundra år. Dessvärre föll en del skog i samband med stormarna 2005 och 2007 och sommaren 2007 gjordes även avverkningar av granbarkborreangripna granar i syfte att begränsa barkborrens spridning. Träden i den skog som finns kvar är mycket grova. Endast mindre delar av skogen utgörs av yngre träd. Det finns en hel del död ved av olika dimensioner och nedbrytningsgrad. En bäck, sumpskogspartier, block och små branter bidrar till variationen och mängden substrat i skogen.

I den nordöstra delen av Ingaryd finns en ädellövskog med enstaka gamla och grova ädellövträd av ek, alm, lönn och ask. Området har tidigare varit öppen mark men har numera vuxit igen med framförallt ädellövträd.

Odlingslandskapet är småskaligt med åkermark, betesmark, åkerholmar, odlingsrösen och ett stort antal grova träd bland annat i en allé. Markerna hålls öppna genom betande nötkreatur. Det finns gott om blommande träd och buskar på åkerholmar och i bryn.

Mångformigheten och den stora variationen av naturtyper ger förutsättningar för en stor artrikedom. Flera rödlistade arter och andra ovanliga arter förekommer i Ingaryd.

Reservatsföreskrifter**A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § MB om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden**

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. bedriva skogsbruk eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller delar av träd eller buskar.
2. uppföra ny byggnad eller anläggning eller utföra tillbyggnad av befintlig byggnad, med undantag av snedstreckade områden där det utan Länsstyrelsens tillstånd är förbjudet med ny- eller tillbyggnad av ekonomibyggnader för jordbrukets behov. Föreskriften gäller inte underhåll av befintliga byggnader.
3. anlägga ny väg, parkeringsplats, led eller spång. Förbudet gäller inte underhåll av befintliga vägar, leder eller parkeringsplats.
4. anlägga luft- eller markledning, mast, torn eller antenn.
5. anordna upplag annat än tillfälligt för jordbrukets behov.
6. framföra motordrivet fordon. Undantag gäller för framförande på befintliga vägar, framförande för jordbrukets behov samt för uttransport av fällt vilt med mindre fordon på fastmark.
7. borra, spränga, gräva, plöja, schakta, muddra, dikesrensa, utfylla, tippa eller utföra annan mekanisk markbearbetning med undantag för åtgärder i anslutning till brukande av åkermark och tomtmark, område A, enligt beslutskarta.
8. dika.
9. bedriva täkt av något slag.
10. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller andra växnäringsämnen. Förbudet gäller inte åkermark eller tomtmark, område A, enligt beslutskarta.
11. plantera in för trakten främmande växter eller djur.
12. plantera skog på åkermark eller betesmark eller bedriva energiskogsodling eller julgransodling.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatet
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor
3. underhåll av befintlig parkeringsplats samt upprustning och underhåll av strövstigar.
4. utförande av naturvårdsinriktade åtgärder för att uppnå syfte och bevarandemål med reservatet, bland annat naturvårdsinriktade skötselåtgärder i skogen, röjningar av igenväxningsvegetation och återkommande bete, slåtter eller åkerbruk i odlingslandskapet.
5. genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive uppföljning av bevarandemål

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § MB om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet

Inom reservatet är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål eller liggande eller stående döda träd eller buskar eller delar av träd eller buskar.
2. plocka eller samla in lavar, mossor eller vedlevande svampar.
3. fånga eller samla in ryggradslösa djur.
4. elda annat än på anvisad plats och med medhavd ved.
5. tälta
6. parkera annat än på anvisad parkeringsplats.
7. ställa upp motorfordon, husvagn eller släpvagn
8. cykla eller rida annat än på befintliga vägar och anvisade leder.
9. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförlig anordning.

Inom reservatet är det utan Länsstyrelsens tillstånd förbjudet att:

10. använda området för organiserade tävlingar eller övningar med fler än 200 deltagare.

Föreskrifterna under A och C ovan ska inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för reservatets skötsel och uppföljning enligt fastställd skötselplan (bilaga 2). Föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för underhåll av befintliga ledningar och vägar som berörs av reservatet.

Föreskrifterna C2, C3 och C9 ska inte heller utgöra hinder för verksamhet inom Föreningen Ingaryds Natur.

Från föreskrifterna undantas åtgärder för vetenskaplig undersökning eller motsvarande, som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller/kan gälla för området.

Bakgrund

Länsstyrelsen inledde diskussioner om reservatsskydd för området med markägaren i mars 2004. I juni 2004 lämnade Länsstyrelsen ett uppdrag till Svefa om värdering och förhandling för det aktuella området. I september 2004 träffade Länsstyrelsen och markägarna överenskommelse om inträngsersättning. I första skedet omfattade förslaget till naturreservat hela den del av Ingaryd 1:1 som ligger väster om väg 31. Remissförslaget innebar att åkermarken i sydöst har lämnats utanför naturreservatet.

Samråd enligt 25-26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen och Jönköpings kommun. Jönköpings kommun har framfört diskussionerna om en ny väg och järnväg förbi Tenhult och konflikten mellan motstående intressen i reservats sydöstra del.

Förslag till beslut och skötselplan har den 25 augusti 2005 skickats på remiss till kommunen, Skogsvårdsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet, markägarna, Banverket, Vägverket, naturskyddsföreningen, hembygdsföreningen och Tenhults SOK. Berörda sakägare förelades samtidigt att inkomma med yttranden. Jönköpings kommun har avstyrkt reservatsbildningen.

Kommunen vill att Länsstyrelsen avvaktar med beslut om naturreservat till dess att frågan om ny dragning för väg och järnväg är avgjord. I övriga inkomna yttranden har reservatsbildningen tillstyrkts. Vägverket och Tenhults SOK har framfört att reservatet bör minskas innan frågan om ny dragning av väg och järnväg är avgjord. Naturskyddsföreningen och markägaren har framfört att reservatet bör omfatta hela den del av fastigheten som ligger väster om väg 31 innan frågan om ny dragning av väg och järnväg är avgjord. Naturskyddsföreningen och markägaren vill inte att naturminnet inom reservatet upphävs. Markägaren uttrycker förvåning över att kommunen avstyrker reservatsbildningen eftersom det i köpeavtalet mellan markägaren och kommunen (som sålde Ingaryd 1:1 till nuvarande markägare) står att fastigheten skall fridlysas.

Dessutom har det i flera remissyttranden framförts detaljsynpunkter på skötselplanen, vilka har beaktats inför beslutet.

Sedan remissförfarandet har Jönköpings kommun och Länsstyrelsen fört en dialog om avgränsningen av naturreservatet och två möten har genomförts med kommunalråd och länsledning. Kommunen motsätter sig inte att naturreservatet bildas om avgränsningen görs så att en eventuell utbyggnad av järnväg och väg inte berörs av naturreservatet.

Motivering

Bestämmelser

Enligt 7 kap. 4 § MB (1998:808) får ett mark- eller vattenområde av länsstyrelsen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.

Enligt 7 kap. 5 § MB ska i ett beslut om att bilda naturreservat skälen för beslutet anges. I beslutet ska också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

I 7 kap. 6 § MB anges bland annat att om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. utförs gallring, röjning, slätter, plantering, betesdrift, avspärrning eller liknande åtgärder, eller

3. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 7 kap. 25 § MB anges att vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel ska hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i kapitlet får därför inte gå längre än som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I 7 kap. 30 § MB stadgas att föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom ett område som skyddas enligt detta kapitel och om ordningen i övrigt inom området får meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer, om det behövs för att tillgodose syftet med skyddet. Föreskrifterna ska gälla omedelbart, även om de överklagas.

I 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl.a. att Länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Länsstyrelsen får, enligt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., meddela föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken.

Av 2 kap. 6 § MB framgår att för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde ska det väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Bestämmelserna i 3 och 4 kap. ska, bl.a. vid prövning av frågor enligt 7 kap., tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Enligt 5 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden m.m. ska den myndighet, som ska tillämpa bestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken i ett ärende, i beslutet ange om den prövade anläggningen, verksamheten eller åtgärden går att förena med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna samt med den för området gällande regionplanen eller kommunala översiktsplanen.

Bedömning

Ingaryd har naturvärden knutna till den varierade och mångformiga helhetsmiljön på gården. Den gamla barrblandskogen dominerar området och övergången mellan barrskog och odlingslandskap utgörs av lövträdsrika bryn. Odlingslandskapet präglas av småskalighet med öppna diken, stora ädellövträd, odlingsrösen, åkerholmar och hagmarker. Variationen av naturtyper ger livsmiljöer för många rödlistade och sällsynta arter. Barrskogen är av hög bonitet och träden är delvis mycket grova. Det är ovanligt att en så stor areal med barrskog av hög bonitet har blivit så gammal och huvudsakligen lämnats utanför modernt brukande. Barrskogar med hög bonitet är prioriterade för områdesskydd inom miljökvalitetsmålet Levande skogar.

Länsstyrelsen bedömer att för att klara de stora naturvärdena i området behövs ett skydd mot avverkning av skog och enskilda träd i hagmarker och alléer, borttransport av död ved och mot exploatering i form av bland annat byggnation. Odlingslandskapetets höga naturvärden motiverar ett skydd för att säkerställa framtida skötsel av hagmarker och grova lövträd och därmed bevara växter och djur som är beroende av hävd och kontinuitet av grova lövträd. Sammantaget finner Länsstyrelsen att området ska skyddas som naturreservat.

Länsstyrelsen anser att gränsen enligt remissförslaget, se bilaga 1b, är den mest motiverade för att bevara naturvärdena. För helhetsmiljön på Ingaryd är det också positivt med åkermarken i sydöstra delen, även om åkermarken inte hyser särskilda naturvärden. Naturreservatets avgränsning enligt remissförslaget berörs av förslag till nya sträckningar av väg och järnväg förbi Tenhult. På grund av det osäkra planeringsläget väljer Länsstyrelsen att, trots naturvärdena i denna del, nu avgränsa området på ett sådant sätt (enligt karta, bilaga 1a) att en väg och järnväg, som de nu skissas, kan byggas utanför reservatet. Länsstyrelsen anser samtidigt att det är angeläget att få till stånd en dragning av väg och järnväg från Torsvik, förbi Tenhult. Frågan om en kombiterminal på Torsvik är av stor vikt för regionens utveckling och innebär dessutom fördelar från miljösynpunkt genom kombinationen av transporter på väg och järnväg.

Innebär de slutliga sträckningarna av väg och järnväg att mark inom reservatet ändå behöver tas i anspråk får detta prövas i ett senare skede som ett ärende om upphävande av reservatet i den del det omfattas av vägens respektive järnvägens sträckning. Vid en sådan prövning kan enligt 7 kap 7 § miljöbalken fråga om kompensationsåtgärder för intrånget i naturvärdet bli aktuell.

Länsstyrelsen har för avsikt att fatta ett nytt beslut om naturreservatets avgränsning när frågan om väg respektive järnväg är avgjord.

Naturvärdena är känsliga för stort slitage och det är därför motiverat att det krävs tillstånd från Länsstyrelsen innan större tävlingar eller övningar ordnas. Gränsen går vid 200 deltagare och den är avvägd mellan orienteringsklubbens behov av att använda området för sin verksamhet och vad som kan vara rimligt för att inte skada naturvärdena.

Beslutet om naturminnet upphävs eftersom det saknas skäl att ha dubbla skyddsformer.

Länsstyrelsen har enligt 7 kap. 25 § miljöbalken avvägt föreskrifterna för området mot sakägarnas intressen och bedömer att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Reservatsbildningen är förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken och för delar av området med den för Jönköpings kommun gällande översiktsplanen. De delar som inte överensstämmer med översiktsplanen gäller förslagen till väg- och järnvägsdragning.

Hur man överklagar m.m.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen (Miljödepartementet) **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga 4 (formulär 23).

Upplysning

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, samt i Jönköpings-Posten. Föreskrifterna enligt 7 kap. 30 § MB träder i kraft den 15 januari 2009 och de gäller omedelbart även om de överklagas.

Köpeavtalet mellan nuvarande markägare och kommunen och det som finns skrivet där är ett civilrättsligt avtal mellan nuvarande och förre markägaren och har inget med reservatsbildningen att göra.

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket länsråd Monica Flodström beslutat och naturvårdshandläggare Helena Uhlén varit föredragande, har även länsjurist Ulrika Källberg och naturvårdsdirektör Johan Uhr deltagit.

Monica Flodström

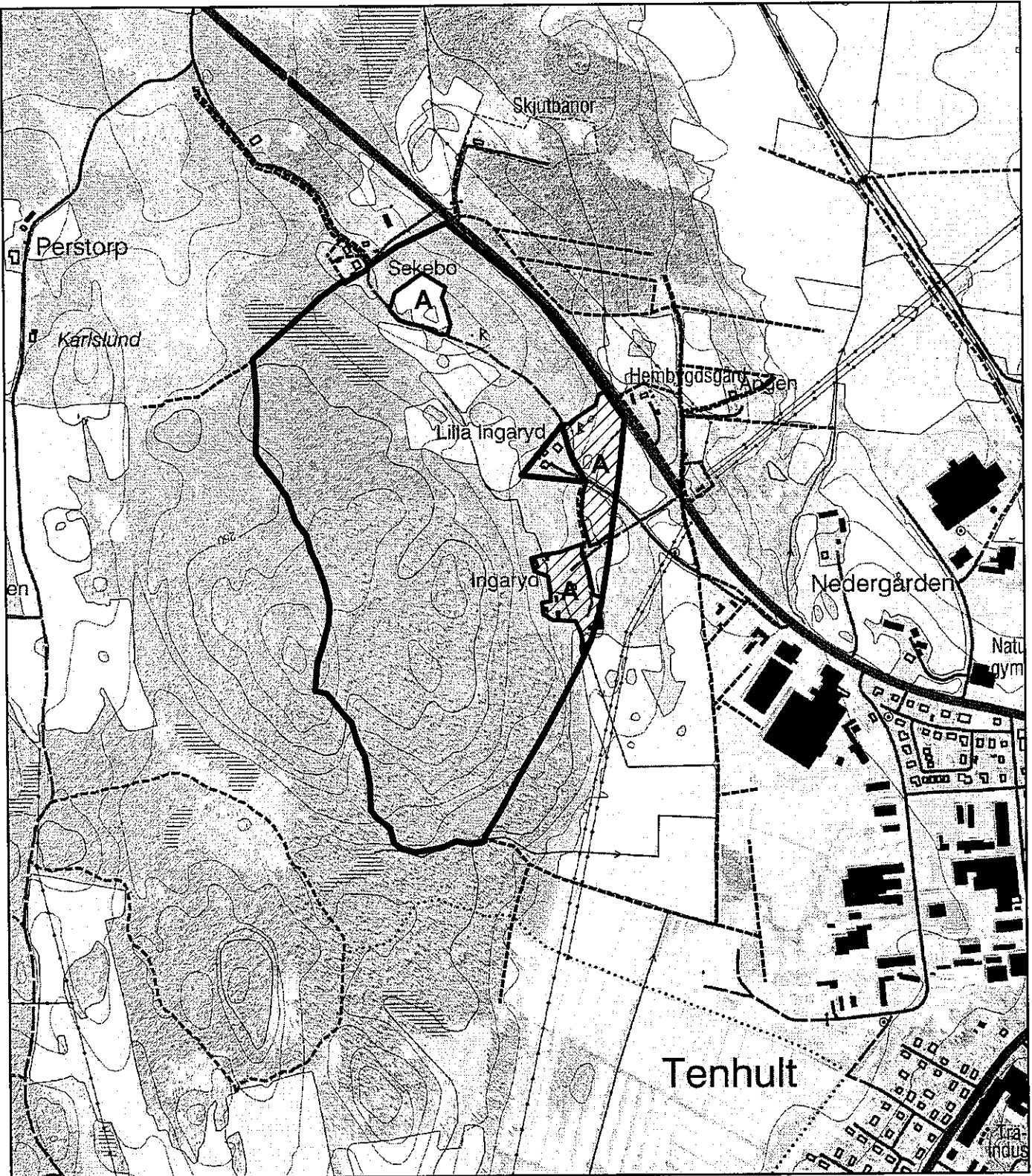
Helena Uhlén

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Sakägarförteckning
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

Naturreseptatet Ingaryd

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2008-12-04, dnr 511-3282-04

2008-12-16 rättelse enligt 1:10 000

26 § förvaltningslagen
(1986:223)

- Reservatsgräns
- Vissa undantag från föreskrift A2
- Undantag från föreskrift ~~A6~~ och ~~A9~~

© Lantmäteriet 2007. Ur GSD-Fastighetskartan
ärende 106-2004/188F.
Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län.
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

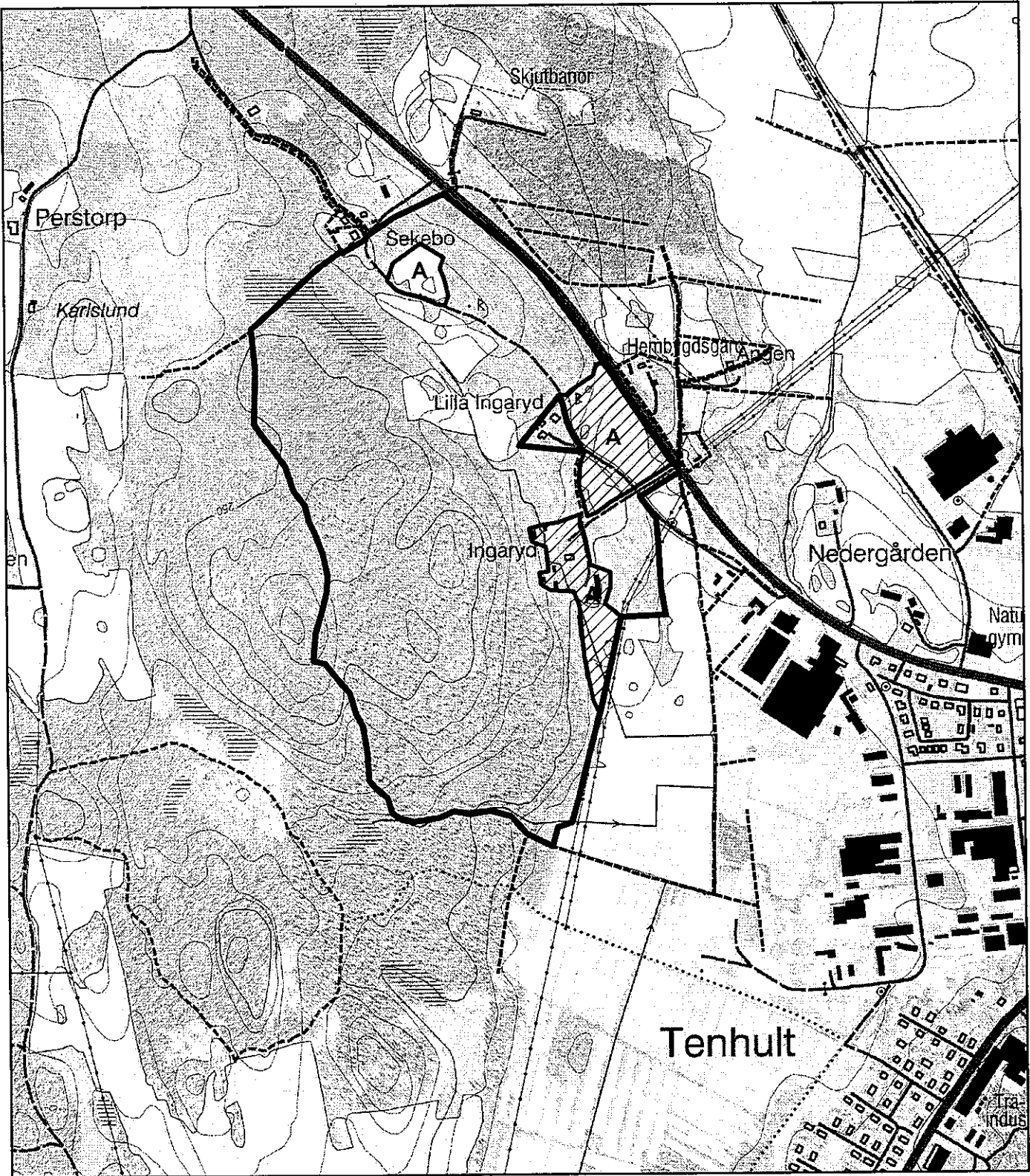
A7 A10

Naturreseptatet Ingaryd

Tillhör Länsstyrelsens
förslag till beslut
2005-08-23, dnr 511-3282-04

Gräns enligt REMISSVERSIONEN

2008-12-16 rättelse
enligt 26 § förvaltningslagen
(1986:223)

1:10 000

W N E S

Handwritten signatures and initials: C, Jlu

© Lantmäteriet 2007. Ur GSD-Fastighetskartan
ärende 106-2004/188F.
Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län.
Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

- Förslag till reservatsgräns
- Vissa undantag från föreskrift A2
- Undantag från föreskrift A6 och A7 A10